

HORTEN KOMMUNE KOMMUNALTEKNISK DRIF
Postboks 10
3191 Horten

Saksbehandler:
Kathrine Helen Sundeng

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Horten kommune – håndtering av overskuddssnø Kontrollnummer: 2023.191.I.SFVT

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Geir Kjellsen

Fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark:
Kathrine Helen Sundeng

Andre deltagere fra virksomheten:
Jon-Erik Hansen

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i
Vestfold og Telemark:*
Pernille Bechmann

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Horten kommune (Kommunale veier - Overskuddssnø) den 19.01.2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark avdekket 3 avvik og ga 3 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Kommunen har ikke risikovurdert håndtering av gateoppsop og kan ikke redegjøre for at håndteringen er i tråd med forurensningsloven.
- Miljørisikovurdering for håndtering av overskuddssnø er mangelfull.
- Kommunens skriftlige rutiner for ivaretagelse av ytre miljø innenfor veidrift er mangelfull

Anmerkninger:

- Kommunens deponering av overskuddssnø er ikke omsøkt etter foreningsloven.
- Mange av kommunens rutiner er ikke tilgjengelig i nytt internkontrollsystem og er ikke oppdatert.

- Kommunens miljømål er ikke en del av internkontrollen

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

30. januar 2023	Kathrine Helen Sundeng	Siv Hege Wang Grøvo
dato	kontrollør	fagsjef
	Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: HORTEN KOMMUNE KOMMUNALTEKNISK DRIF	
Organisasjonsnr.: 979352425	Eies av: 964951284
Bransjenr. (NACE-kode): 42.110 - Bygging av veier og motorveier	

Kontrollert enhet

Navn: Kommunale veier - Horten	Anleggsnr.: 3801.0115.01
Kommune: Horten	Fylke: Vestfold og Telemark
Anleggsaktivitet: Snøhåndtering	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Statsforvalterens aksjon for håndtering av overskuddssnø.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Avfall
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Horten kommune plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Horten kommune innen 31. mars 2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfvtpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark v/Kathrine Helen Sundeng.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 3. januar 2023. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Horten kommune bli ilagt et gebyr på kr 22 500,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Gebyrsats kan påklages innen tre uker fra underretningen om vedtaket er kommet frem. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

En eventuell klage skal sendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Klageinstansen er Miljødirektoratet.

Det gis ikke oppsettende virkning på en eventuell klage på gebyrsats. Gebyret må derfor betales, og dersom det gis medhold i klagen, vil restbeløpet tilbakebetales

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Kommunen har ikke risikovurdert håndtering av gateoppsop og kan ikke redegjøre for at håndteringen er i tråd med forurensningsloven.

Avvik fra:

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 7 og 32.
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, andre ledd nr. 6.

Kommentarer:

Gateoppsop er definert som næringsavfall, jf. forurensningsloven §§ 27 og 27a andre ledd. Det følger av forurensningsloven § 32 første ledd at næringsavfall som hovedregel skal leveres til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgå gjenvinning. Annen disponering krever at Miljødirektoratet har innvilget unntak etter § 32 annet ledd. Gjenvinningsalternativet forutsetter at massene kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt.

I tillegg vil avfallsdeponering som medfører fare for forurensning ikke være tillatt i henhold til forurensningsloven § 7 med mindre det er gitt en særskilt tillatelse etter § 11. For å vite at bruken ikke forurenser må man blant annet ha kunnskaper om forurensningsgraden i massene.

Når veieier nyttiggjør gateoppsop har de et selvstendig ansvar for å påse at avfallet ikke disponeres på en måte som bryter med krav gitt i eller i medhold av forurensningsloven. Veieier må kunne redegjøre for at disponeringen innebærer nyttiggjøring og at det ikke medfører fare for forurensning.

Oppsamlet gateoppsop mellomlagres på Skaane pukkverk før det gjenbrukes som fyllmasser blant annet i rørgrøfter. Kommunen opplyser om at det er tatt prøver av strøgrusen som gjenbrukes, men de kan ikke fremlegge dokumentasjon på dette. Kommunen kan ikke redegjøre for at bruken er i tråd med forurensningsloven.

Gateoppsop vil i mange tilfeller være forurenset og derav medfører gjenbruk av disse massene potensiale for ulovlig forurensning. Slike forhold må risikovurderes. Vi viser også til avvik 3 i denne rapporten, og vurderer mangel på rutiner til å være medvirkende årsak til avvik tilknyttet massedisponeringen.

Avvik 2

Miljørisikovurdering for håndtering av overskuddssnø er mangelfull.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, andre ledd nr. 6.

Kommentarer:

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 6 stiller krav til at virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Kommunen har utført en risikovurdering for deponering av snø fra Horten sentrum. Miljørisikovurderingen inneholder risiko, sannsynlighet og konsekvens, men det er ikke definert hva de legger i de ulike kategoriene. Analysen ser på deponering av snø, men identifiserer ikke konkrete hendelser som kan medføre fare for forurensning. Miljørisikovurderingen er derfor i liten grad egnet til å vise hvilke hendelser/forhold som utgjør størst risiko og som krever avbøtende tiltak for å forebygge og reduseres utslipp og spredning av forurensning. En risikovurdering må ha en helhetlig tilnærming tilpasset de

lokale forholdene, og bør blant annet inkludere påvirkning på forurensning i grunnen inkludert utlekking fra deponiet og derav utslipp via renseanlegget.

Kommunen dumper snø fra havneområdet i sjøen. Det er ikke dokumentert forurensningsgrad i snøen som dumpes eller utarbeidet miljørisikovurdering for dumping av denne snøen.

Miljørisikovurderingen skal oppdateres jevnlig og når det skjer endringer i utførelse eller kunnskapsgrunnlaget endres.

Avvik 3

Kommunens skriftlige rutiner for ivaretagelse av ytre miljø innenfor veidrift er mangelfull

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, andre ledd nr. 7.

Kommentarer:

Kommunen plikter å iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av lov. Dette skal dokumenteres skriftlig. Som veieier har kommunen plikt til å etablere rutiner for å sikre at håndtering av gateoppsop er i samsvar med kravene i regelverket. For håndtering av overskuddssnø og gateoppsop er overholdelse av plikt til å unngå forurensning og forbud mot forsøpling, jf. forurensningsloven § 7 og § 28, særlig aktuelt.

Kommunen har rutiner for løpende søppelrydding i deponiet og sluttoppdydding av søppel hver vår etter nedsmelting. De opplyser på tilsynsdagen at de i tillegg gjennomfører følgende for å redusere forurensning og forsøpling:

- Prøvetakning og disponering av gateoppsop
- Feiing og søppelplukking av gatene

Kommunen har ikke utarbeidet rutiner for gjennomføring av tiltakene i kulepunktene. Kommunen har ingen rutiner for å sikre overholdelse av regelverk knyttet til disponering av gateoppsop. Som veieier må kommunen etablere rutiner for å sikre at veidriften er i samsvar med krav i regelverk.

Kommunens kvalitetssystem har en funksjon for å melde avvik og et HMS- og kvalitetsutvalg som i jevnlige møter blant annet tar opp hendelser. Kommunen har ikke en skriftlig rutine for å melde avvik og det fremkom under tilsynet at ansatte har høy terskel for å melde avvik. Det må være lett for ansatte å finne informasjon om hva som er avvik og som skal meldes i systemet.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Kommunens deponering av overskuddssnø er ikke omsøkt etter foreningsloven.

Kommentarer:

Kommunen har deponert snø fra Horten sentrum på det angitte området over flere år. Snøen er dokumentert å være forurenset. På generelt grunnlag må aktører som er ansvarlig for å brøyte snø ha tillatelse til å håndtere snøen etter forurensningsloven dersom dette fører til nevneverdig skade eller ulempe for miljøet. Miljøvurderingen utarbeidet for deponeringen konkluderer med at smeltevannet fra snødeponiet ikke vil drenere til resipient, men det foreligger ingen vurdering av hvilken effekt deponeringen har på sigevannet og utslippet fra det kommunale renseanlegget. Vi viser i denne sammenheng til avvik 2 i denne rapporten hvor vi påpeker at deponeringen vil kunne ha flere risikoområder.

Deponering fremfor dumping er et viktig miljøtiltak for å hindre at søppel og strøgrus havner i sjøen, og for å redusere partikkelbundet forurensning til resipient. På generelt grunnlag ser vi imidlertid potensielt utfordringer ved lagring og nedsmelting av overskuddssnø over et nedlagt kommunalt deponi på bakgrunn av blant annet økt mobilisering av forurensning fra deponiet.

Kommunen informerte om at det pågår arbeid med å etablere et permanent snødeponi på Langgrunn, og at nåværende deponering skal avsluttes når dette er etablert. Det er utarbeidet en tentativ framdriftsplan for arbeidet, som inngår i kommunens dokument; *Rutiner for deponering av overskuddssnø/plan for fremtidig snødeponi*. I henhold til denne planen skal arbeidet med selve etableringen av permanent deponi starte opp i januar 2024. Vi forventer at kommunen går bort fra å deponere snø på det kommunale deponiet innen vinteren 2025. Dersom kommunen skal fortsette deponering av snø i Indre havn i lenger tid må det sendes søknad til Statsforvalteren.

Tillatelse etter forurensningsloven til snødeponi følges opp i separat sak.

Anmerkning 2

Mange av kommunens rutiner er ikke tilgjengelig i nytt internkontrollsystem og er ikke oppdatert.

Kommentarer:

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 8 stiller krav om at virksomheten skal foreta systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Kommunen har flere rutiner som ivaretar ytre miljø. Disse var ikke oppdatert og var ikke tilgjengelig i internkontrollsystemet. Kommunen har gått over til å benytte et nytt system for ca. ett år siden. For å sikre at ansatte har tilgang til alle relevante dokumenter i internkontrollen er det vesentlig at disse implementeres innen rimelig tid. Dette vil også bidra til å sikre en systematisk gjennomgang.

Anmerkning 3

Kommunens miljømål er ikke en del av internkontrollen

Kommentarer:

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 4 stiller krav om at virksomheten skal fastsette mål for helse, miljø og sikkerhet. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Kommunen har fastsatt generelle miljømål på et overordnet nivå i kommuneplan for klima og energi. Dette er ikke innarbeidet i internkontrollsystemet. Kommunen har ikke satt konkrete miljømål tilknyttet veidrift, herunder håndtering av overskuddssnø. Generelle mål på overordnet nivå gjenspeiler i liten grad risikobildet tilknyttet veidrift og håndtering av overskuddssnø

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Rutiner for deponering av overskuddssnø/plan for fremtidig snødeponi
- Miljøvurdering av snødeponi Horten indre havn
- Hortens kommunedelplan for klima og energi 2020 -2032
- Kontrakt for brøting av kommunal veier og plasser – Horten kommune 2021-2027
- Kommunens kvalitetssystem Compilo
  - Dokumentmodul
  - Avviksmodul

9. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

